

Plzeňská madona, Petr Parléř a svatovítská huť,
kolem 1384, Plzeň, katedrála sv. Bartoloměje,
hlavní oltář

**„NAD SLUNCE KRÁSNĚJŠÍ“.
Plzeňská madona a krásný sloh
do 6. 6. 2021**

Plzeňská madona je umělecky nejcennějším a po staletí nejuctívanějším uměleckým dílem v Plzni. Unikátní opuková socha z první poloviny osmdesátých let 14. století byla objednána německými rytíři, správci farního kostela sv. Bartoloměje v Plzni, z pražské katedrální huti pro právě dokončený chór tehdy budovaného městského kostela a od té doby je stále na svém místě.

Výstava představuje tuto mezinárodně významnou památku v širokých náboženských a kulturně historických souvislostech jako jeden z prototypů tzv. krásných madon a nejranějších příkladů krásného slohu, varianty internacionální gotiky závěru 14. století.

Zdeněk Burian, Balon nad ledovými pláněmi,
návrh obálky knihy S. A. Andreev: Balonem k severní pólě, PNP

**Aviatická v české vizuální kultuře 1783–1957
16. 7. 2021 – 16. 1. 2022**

Výstava ukazuje průběh fenoménu aviatické do české vizuální kultury v období od prvního vzletu balónu na sklonku 18. století až do vypuštění první kosmické sondy v roce 1957. Výstava vychází z badatelského projektu Akademie věd České republiky, jehož řešiteli byli Eva Bendová a Ondřej Váša a představí téma, které nebylo v české vizuální kultuře dosud reflektováno.

Rozvoj aviatické v první polovině 20. století s sebou přinesl na jedné straně bohatou až romantickou poetiku a na druhé straně vidění letadla jako ničivého stroje a fatální destrukce. V avantgardním umění pak aviatická přinesla nové způsoby nazírání na svět v podobě „ptačích perspektiv“ nebo naopak pohledů zaměřených do nekonečného vesmíru.

Západočeská galerie v Plzni

Výstavní program 2021

Výstavní síň „13“

Karel Šimůnek, Národní politika, kolem 1899, barevná litografie, ZČM

JÁ A ONI.

Jedinec a společenství

v umění 19. století

18. 6. – 26. 9. 2021

V průběhu 19. století se proměnila role jedince ve vztahu ke společnosti. Dochází k postupné emancipaci vlastního „já“ na společenských konvencích a systému, rozvíjí se možnosti vyjádření individuálních projevů, což reflektuje výraznou formou především výtvarné umění. Výstava v klíčových dílech středoevropského výtvarného umění ukáže významné fenomény spojené s individualizací jedince ve společnosti.

Výstava poukáže na statusové symboly, uniformitu nebo individualitu ve veřejném prostoru, svobodné projevy proti konvencím a mimo kánon, svobodný průchod emocí (včetně negativních jako pláč a slzy) nebo introspekci osobního prožitku, z čehož některé formy jsou platné dodnes. Výstava je připravena jako součást 41. ročníku mezioborového sympozia ke kultuře 19. století v rámci festivalu Smetanovské dny v Plzni.

Josef Sudek, Pohled do hlavní a jižní lodí nové části chrámu sv. Víta (Z cyklu Svatý Vít), 1928, UPM Praha

Josef Sudek – Jakub Špaňhel: Zažít zjevení

22. 10. 2021 – 6. 2. 2022

Výstavu dvou významných autorů, Josefa Sudka a Jakuba Špaňhela, z nichž každý se pohybuje v jiném čase a v jiném médiu, spojuje jedno silné téma – pražská katedrála sv. Víta, místo intenzivně spojené s dějinami celé naší země, místo, které spoluurčuje naši národní identitu.

Připravovaná výstava představí jedno téma ve dvou médiích, ale se stejným intenzivním duchovním prožitkem. Sudkovy bohaté, téměř „barokní“ fotografie se výborně doplňují se Špaňhelovou expresivní malbou, která sakrální prostor téměř abstrahuje. Jakub Špaňhel vystaví obrazy jak z úplně první série věnované katedrále, tak i nově vznikající práce určené přímo pro plzeňskou výstavu. Podobně jako Sudek se zaměří i na některé detaily, například na mozaiku Posledního soudu na Zlaté bráně či charakteristický motiv fiál.